

LIETUVOS PREZIDENTAS: RĖMĖME IR TOLIAU REMSIME UKRAINOS EUROATLANTINĘ INTEGRACIJĄ

Lapkričio 27 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda susitiko su Ukrainos vadovu Volodymyru Zelenskiu. Dvyliktosios dvišalės Prezidentų tarybos susitikime pasirašyta bendra Prezidentų deklaracija, kurios tikslas – apibrėžti Lietuvos ir Ukrainos bendradarbiavimo prioritetus ateinantiems metams. Planuojama išskirtinių dėmesį skirti dvišaliams politiniams ir ekonominiams santykiams, saugumo ir gynybos klausimams, Ukrainos euroatlantinei integracijai, bendradarbiavimui energetikos, inovacijų, transporto ir socialinės politikos srityse.

„Su Ukraina bendraujame itin glaudžiai, net broliškai. Palaikome Ukrainos teritorinį vientisumą ir nepripažįstame Krymo aneksijos. Suprantame iššūkius, su kuriais susiduria šalis, todėl aktyviai prisidedame prie taikos Ukrainoje siekio, teikdami humanitarinę pagalbą nukentėjusiesiems nuo konflikto Donbase. Įvykiai Ukrainoje – tarsi gyva žaizda, kuri mums primena skaudžią mūsų pačių istoriją, netikrumą ir baimę dėl šalies nepriklausomybės, išgyventus prieš 28-erius metus“, – po susitikimo sakė Prezidentas.

Šalies vadovai tarėsi gynybos ir saugumo klausimais, aptarė situaciją Rytų Ukrainoje, pasirengimą Normandijos ketverto susitikimui, santykius su Rusija. Lietuvos Prezidentas pabrėžė nekeičiantis nuostatos testuoti sankcijas Rusijai tol, kol nebus įgyvendinti Minsko susitarimai ir tęsis Krymo aneksija.

Susitikime sutarta stiprinti bendradarbiavimą kibernetinio saugumo srityje ir išitraukimą į Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos brigados veiklą. Šią iniciatyvą liudija dvi tarpinstitucinės deklaracijos, pasirašytos Prezidentūroje. Viena jų apibrėžia bendradarbiavimą kibernetinio saugumo, kita – elektroninės atpažinties srityje. Taip pat inicijuotas susitarimas dėl bendradarbiavimo sprendžiant jaunimo ir vaikų teisių klausimus.

„Su Ukrainos Prezidentu sutarėme, kad būtina siekti ilgalaikių ir ambicingų tikslų įgyvendinant ES Rytų partnerystės iniciatyvą. Lietuva palaiko kuo didesnę Ukrainos sektorinę integraciją su ES tokiose srityse kaip energetika, skaitmeninė ekonomika, teisė, vidaus politika. Taip pat tikimės glaudesnio bendradarbiavimo munitų klausimu“, – teigė Lietuvos Prezidentas. Jis akcentavo, kad Lietuva aktyviai rėmė ir remia Ukrainos reformų

Lietuvos Prezidentas Gitanas Nausėda susitiko su Ukrainos Prezidentu Volodymyru Zelenskiu.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

tvarumą ir negrįžtamumą, o jas įgyvendinti ragina vadovaujantis geros valdysenos, skaidrumo ir teisės viršenybės principais.

Šalies vadovų susitikime skirta laiko strateginių energetikos ir transporto projektų aptarimui, branduolinės sa-

gos, dujų tinklų sujungimo su ES tinklais, atsinaujinančios energetikos temoms. Aptarta Ukrainos reformų konferencijos, vyksiančios 2020 m. liepos 6–7 dienomis Vilniuje, organizavimo eiga.

Prezidento komunikacijos grupė

LIETUVA PIRMĄ KARTĄ IŠRINKTA Į CHEMINIO GINKLO UŽDRAUDIMO ORGANIZACIJOS VYKDOMĄJĄ TARYBĄ

Cheminio ginklo konvencijos Valstybių narių konferencija Hagoje (Nyderlandai).

LR URM

Lapkričio 28 dieną Cheminio ginklo konvencijos Valstybių narių konferencijos Hagoje (Nyderlandai) metu vienbalsiai pritarta Lietuvos kandidatūrai į Cheminio ginklo organizacijos (OPCW) Vykdomąją tarybą 2020–2022 metų laikotarpiui.

Savo kalboje Lietuvos nuolatinis atstovas Vidmantas Purlys pabrėžė, kad Lietuva apgailestauja, jog pastaraisiais metais cheminis ginklas buvo

panaudotas įvairiose pasaulio dalyse. Lietuva prisidės prie OPCW pastangų, kad šie grubūs tarptautinės teisės pažeidimai būtų ištirti ir nustatyta atsakomybė už jų įvykdymą. Ambasadorius taip pat pažymėjo, kad Lietuva ir toliau nuosekliai sieks atkreipti tarptautinės bendruomenės dėmesį į Baltijos ir kitose jūrose paskandintą cheminį ginklą, skatins bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija šiuo klausimu.

Cheminio ginklo uždraudimo organizacija prižiūri Cheminio ginklo konvencijos įgyvendinimą, kuri buvo priimta 1997 metais. Konvencijos tikslas – siekti visų cheminių ginklų sunaikinimo. Konvencijai priklauso 193 valstybės narės. Vykdomoji taryba yra viena svarbiausių OPCW institucijų, rengianti ir svarstanti svarbiausius organizacijos sprendimus. Jai priklauso 41 valstybė. **LR URM**

LIETUVOS, ESTIJOS, UKRAINOS IR ŠVEDIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAI TALINE PASKELBĖ BENDRĄ PAREIŠKIMĄ

Lapkričio 26 dieną Taline (Estijoje) susitikę Lietuvos, Estijos ir Ukrainos užsienio reikalų ministrai paskelbė bendrą Lietuvos, Estijos, Ukrainos ir Švedijos pareiškimą dėl Ukrainos.

„Pareiškime pabrėžiame, kad parlamento rinkimai Ukrainoje parodė didelę visuomenės paramą šalies euroatlantiniams siekiams ir suteikė vyriausybei įgaliojimus testuoti esmines reformas“, – sakė L. Linkevičius.

Ministrai įsipareigojo remti Ukrainos pastangas tapti klestinčia Europos demokratijų nare, taip pat ir Europos

Sąjungos Rytų Partnerystės formate.

Pareiškime akcentuojama būtinybė spręsti karinį konfliktą rytų Ukrainoje visiškai įgyvendinant Minsko susitarimus ir griežtai smerkiama Rusijos agresija, pažeidžianti Ukrainos teritorinį vientisumą.

Tą pačią dieną ministras L. Linkevičius Taline dalyvavo pirmose Lietuvos ir Estijos užsienio reikalų ministerijų neformaliose konsultacijose. Tokios konsultacijos jau keli metai reguliariai vyksta tarp Lietuvos ir Latvijos užsienio politiką įgyvendinančių institucijų. **LR URM**

KRITIKUOJA „APPLE“ DĖL KRYMO

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius lapkričio 30 d. sukritikavo amerikiečių technologijų kompanijos „Apple“ paaiškinimus dėl aneksuoto Krymo priskyrimo Rusijai ir paragino nemanipuliuoti tarptautine

teise siekiant ekonominės naudos.

Taip jis reagavo į įmonės pareiškimą, kad įmonė atidžiai įvertins „ginčijamų sienų“ klausimą, reaguodama į kritiką dėl Krymo priskyrimo Rusijai „Apple“ žemėlapiuose. **LRT**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda neišsiaiškinęs, kaip vertina susisiekimo ministro **Jaroslavo Narkevičiaus** kuruojamoje srityje tvyrančią sumaištį ir paties ministro veiksmus. Pasak šalies vadovo, ministro elgesys neatitinka jo pareigoms keliamų reikalavimų, trikdo valdžios grandžių darbą ir kelia piliečių nepasitikėjimą valstybe. J. Narkevičius neišnaudojo jam suteiktos galimybės konstruktyviai išspręsti problemas. Todėl ministras prarado Prezidento pasitikėjimą ir privalo trauktis iš pareigų.

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos vadovas **Valdemaras Tomaševskis** lapkričio 29 d. pareiškė, kad neteiks atsakymų į partijos deleguotam susisiekimo ministrui **Jaroslavui Narkevičiui** keliamus klausimus, nes tai „yra niekai ir smulkmenos“. Klausinėjamas apie J. Narkevičiaus pietus už pavaldžių įstaigų lėšas ir gyvenimą Seimo viešbutyje, Lenkų rinkimų akcijos pirmininkas užsiminė, kad nemokamai valgo ar į panašias situacijas dėl viešbučio yra pakliuvę ir kiti politikai. Galiausiai jis tvirtino šiomis temomis nebekalbėsiąs: „Aš turiu tikslą pakelti pensijas, kad nemokami vaistai būtų, kad vaiko pinigai (augtų), mes tai darome, o čia yra jerunda (niekai)“.

Seime rengiamasi svarstyti papildomos ir alternatyvios sveikatos priežiūros įstatymo projektą, kuriuo siūloma licencijuoti įvairias netradicinės medicinos veiklas, o norintys teikti tokias paslaugas privalėtų aukštojoje mokykloje baigti ketverių metų studijas. Jos būtų privalomos ne tik procedūroms su dėlėmis, bet ir jogos bei meno, ar naudojant gyvūnus terapijai. Šias veiklas praktikuojantys ir paslaugas teikiantys jau ne vienerius metus teigia, kad užtektų specialių kursų. Aukštųjų mokyklų atstovai tikina, tokioms ketverių metų studijoms jau pasirengę.

Archeologai Klaipėdoje rado seniausią iki šiol žinotą gyvenvietę. Manoma, kad radiniai skaičiuoja 5 tūkstantmečius. Bus bandoma pagal keramikos sudėtį, raštus, lyginant su muziejuose esančiais eksponatais, nustatyti tikslų laikotarpį. Vėlyvojo neolito iškasenų randama Palangoje, Šventojoje, Kuršių nerijoje, bet, pasak archeologo, Klaipėda čia buvusi pilka zona. Prabėgo beveik 5 tūkst. metų, tad radiniai – vos kelių centimetrų skersmens, aikštė kelis kartus rekonstruota, čia per karą buvo įrengtos priešlėktuvinės slėptuvės, kritęs aviacijos sviedinys.

Lietuvos Vyriausybės kanceliarija paskelbė antrąjį Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento vadovo konkursą. Departamento vadovo konkursas pirmą kartą paskelbtas rugpjūtį, tačiau buvo nutrauktas, vienam iš geriausiai įvertintų pretendentų atsisakius užimti postą, žiniasklaidą informavo Valstybės tarnybos departamentas, neatskleidęs jo pavardės. Paraiškų naujam konkursui laukiama iki gruodžio 13 dienos. Kandidatai turi turėti magistro laipsnį, bent trejų metų vadovaujamo darbo patirtį. Naujo vadovo ieškoma po to, kai pasibaigus penkerių metų kadencijai birželį postą paliko Inga Juozapavičienė, vadovavusi jam vieną kadenciją. Šiuo metu įstaigai laikinai vadovauja direktoriaus pavaduotoja Gražina Belian.

Eurokomisarų paskirtas Virginijus Sinkevičius nustojo eiti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos vadovo pareigas. Prezidentas Gitanas Nausėda priėmė jo atsistatydinimą iš ministro pareigų, rašoma pranešime spaudai. Lietuvos Prezidentas Gitanas Nausėda, vadovaudamasis Konstitucija ir atsižvelgdamas į Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio teikimą, priėmė ekonomikos ir inovacijų ministro Virginijaus Sinkevičiaus atsistatydinimą.

Lapkričio 26 d. Lietuvos policija ir Prancūzijos nacionalinė žandarmerija, padedant Europolui, likvidavo organizuotą nusikalstamą grupę, užsiimančią navigacinių sistemų vagystėmis iš traktorių. Policijos operacijos metu Panevėžyje buvo suimti 4 asmenys, visi jie Lietuvos Respublikos piliečiai, rašoma pranešime žiniasklaidai. Įtariama, kad organizuota grupė nusikalstamą veiką pradėjo vykdyti 2018 m. Prancūzijos kaimo vietovėse, kur vogdavo navigacines sistemas. Vėliau navigacinės sistemos buvo realizuojamos perparduodant jas dažniausiai už Europos Sąjungos ribų. Priklausomai nuo sistemos tipo, kiekvienos navigacinės sistemos vertė siekė nuo 10 tūkst. iki 20 tūkst. eurų.

Lietuvos Prezidentas Gitanas Nausėda ragina visuomenę, valdžią ir verslą telktis mažinant klimato kaitą. Jis žada inicijuoti įstatymų pataisas, kad valdžios institucijos, priimdamos sprendimus, įvertintų jų galimą poveikį aplinkai. Jis pakvietė į žalios Lietuvos iniciatyvą burtis verslo, pramonės, nevyriausybinės organizacijos, savivaldos, aplinkosaugos, mokslo ir tyrimų įstaigas.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV SUMAŽINS SAVO FINANSINĮ INDĖLĮ Į NATO

NATO šalių vadovų susitikimas Briuselyje.

NATO

JAV prezidento Donaldo Trampo (Donald Trump) administracija sumažins savo išlaidas NATO finansuoti, lapkričio 27 d. pranešė televizija CNN.

„Visos sąjungininkės suderino naują išlaidų paskirstymo formulę. Pagal naują formulę daugumos sąjungininkių Europoje ir Kanados išlaidų dalys didės, o JAV dalis suma-

žės. Tai svarbus sąjungininkių ištikimybės Aljansui ir teisingesniai naštos pasidalijimui pademonstravimas“, – televizijai sakė NATO atstovas.

JAV indėlis šiuo metu sudaro 22,1 proc. NATO biudžeto, t. y. šalis šiais metais šiam tikslui skyrė 2,5 mlrd. JAV dolerių. Šalies indėlio dydis apskaičiuojamas pagal formu-

lę, paremtą jos bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis.

Pagal naują susitarimą, JAV indėlis sumažės iki 16,35 procento. Tiek pat procentų į NATO biudžetą skirs ir Vokietija.

JAV ir NATO pareigūnai CNN sakė, kad kitos Aljanso narės turėtų skirti trūkstamą dalį.

LRT

EUROPOS VADOVŲ TARYBOS PIRMININKAS – EUROPA BUS RYŽTINGESNĖ

Europa ryžtingiau veiks tarptautinėje arenoje, lapkričio 29 d. pareiškė naujasis Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Charlesas Michelis, perėmęs įgaliojimus iš Donaldo Tusko.

Per oficialią pirmininko įgaliojimų perdavimo ceremoniją D. Truskas perdavė savo įpėdiniui simbolinį varpelį ES pareigūnų ir žurnalistų aki-vaizdoje.

Šis pareigų perdavimas yra vienas iš didelių pastarojo meto pokyčių Briuselyje. Nuo kitos savaitės darbą pradeda naujos sudėties Europos Komisija – ES vykdomoji institucija, kuriai vadovaus Ursula von der Leyen.

Europos Komisijos pirmininkas atstovauja ES narių nacionaliniams vadovams, galintiems tarti lemiamą žodį priimant daugumą sprendimų Bendrijos verslo klausimais, taip pat pirmininkauja jų susitikimams.

43 metų buvęs Belgijos premjeras Ch. Michelis sveikino D. Tuską už jo pastangas išsaugoti Europos vienybę pastaruosius penkerius metus, blokui susidūrus su „Brexitu“, migrantų krize, finansiniais sunkumais ir džihadistų išpuoliais keliose ES valstybėse.

Tačiau, pasak jo, Europos Sąjungai atėjo laikas tapti labiau „savimi pasitikinčia ir ryžtingiau veikti“ tarptautinėje arenoje, ypač kuriant bendras gynybos ir saugumo

Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Charlesas Michelis. *AP*

struktūras.

„Mes gyvename taikoje, bet turime likti budrūs, labai budrūs“, – sakė jis.

Šie jo žodžiai atitinka Prancūzijos prezidento Emmanuelio Macrono požiūrį, kad Europos gynybos pajėgumai turi atitikti jos ekonominę galią.

Europos Sąjungai vis daugiau problemų kelia jos sąjungininkių Jungtinių Valstijų ginčas su Kinija dėl prekybos, toną griežtinanti Rusija, taip pat grėsmės saugumui, kurių visų NATO negali pažaboti.

„Noriu, kad Europa taptų pasauline žaliųjų judėjimo lydere“, – pareiškė Ch. Michelis, palaikydamas U. von der Leyen įsipareigojimą spręsti klimato kaitos problemą.

Išlydėdami 62 metų D. Tuską, buvusį Lenkijos premjerą, Europos Vadovų Tarybos darbuotojai plojo taip ilgai,

kad jis buvo priverstas paprašyti jų liautis, „kad pats nepravirtų“.

Netrukus D. Truskas pradės vadovauti visos Europos pagrindinių konservatorių partijų šeimai – Europos liaudies partijai (EPP), didžiausiam blokui Europos Parlamente.

Kalbėdamas apie suteiktą mandatą spręsti virtinę įvairių krizių jis pabandė prisiminti režisieriaus Alfredo Hitchcocko citatą: „Noriu tokio filmo, kuris prasideda žemės drebėjimu ir kopija aukštyn iki kulminacijos.“

Prisiminęs pagarsėjusį D. Tusko tiesmukumą Ch. Michelis sakė, kad nors ir jis yra „atviras dialogui“, tačiau bus „galbūt atsargesnis su savo komentarais tviteryje – bent jau iš pradžių“.

„Tačiau aš taip pat kalbėsiu, kai reikės“, – patikino jis.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

RUSIJA GRAŽINO UKRAINAI UŽGROBTUS LAIVUS

Lapkričio 18 d. Rusija grąžino Ukrainai tris karinės paskirties laivus – karinius katerius „Berdiansk” ir „Nikopol” bei buksyrą „Jany Kapu”. Šiuos laivus Rusija užgrobė pernai, t. y. 2018 m. lapkričio 25 d., kai ukrainiečių laivai plaukė Azovo jūra pro Kerčės pusiasalį. Tokį piratišką išpuolį Kremlius aiškino tuo, jog neva ukrainiečiai pažeidė Rusijos įstatymus. Su užgrobtais laivais į nelaisvę pateko ir jų įgulos – 24 jūreiviai. Laivai buvo nuplukdyti į aneksuoto Krymo uostą Kerčėje. Tik po 9 mėnesių jūreivius pavyko iškeisti į ukrainiečių nelaisvėje laikomus Rusijos piliečius.

Šių metų gegužės mėnesį Tarptautinis Jungtinių Tautų Organizacijos Tribunolas nurodė, jog Rusija privalo grąžinti Ukrainai laivus ir įgulas, tačiau Maskva atėžė, jog šiuo atveju nepripažįsta šio tribunolo jurisdikcijos! (Ukraina ne mažiau 7 kartų kreipėsi į Maskvą, reikalaudama grąžinti laivus ir jūreivius.)

Taigi, rusai grąžino pagrobtus laivus, tačiau neatidavė asmeninių jūrininkų ginklų, amunicijos, ryšio priemonių ir laivų dokumentų, mat jų, pasak rusų, reikės byloje, kuri iškelta laivų įguloms (priminsime, kad jos jau grįžusios į Tėvynę) neva už Rusijos sienos pažeidimą.

Kas gi privertė Kremlį, spjaunantį į bet kokias tarptautines sutartis ir į įsipareigojimus, grąžinti užgrobtus laivus? Na, galima suprasti, kad apsiukeisti jūreivius Kremlui apsimokėjo – greičiausiai už juos mainais ji atgavo ne tokius pat nekaltus piliečius, bet smogikus ar šnipus.

Turbūt nesuklysimė teigdami, kad sankcijos Rusijai nėra jokių problemų nekeliantis dalykas – jei jau Rusija paskutiniu metu buvo priversta mažinti karinei sričiai skirtą biudžeto dalį. Matyt, tos sankcijos lemia, kad Rusija sutinka ir su gruodžio 9 d. numatomu susitikimu su Ukraina pagal „normandišką formatą” (t. y. derybose dalyvautų Rusija, Ukraina, Vokietija, Prancūzija). Iki susitikimo viena iš sąlygų greičiausiai ir buvo laivų grąžinimas. Neatmestina, kad Rusijai, slegiamai sankcijų, per brangiai kainuoja ir separatistinių darinių rytinėje Ukrainoje išlaikymas. Negana to, ten likę gyventojai negalės ilgai „misti” pergalės prieš „banderovcus” euforija, ypač turint galvoje, kad daugybė įvairių profesijų aukšto lygio specialistų jau pabėgo iš tų separatistų savivaliavimo regionų (beje, iš ukrainiečio kario teko girdėti, kad iš Donecko pabėgo labai profesionalūs medikai – jie atsidūrė laisvoje Ukrainoje, kuo karys labai džiaugėsi...). Be to, kažkam visgi teks atstatyti sugriautą pramonę, infrastruktūrą ir t. t. Pastarasis faktorius jau dabar kelia daug ginčų – ar nesumanė Rusija permesti šią naštą ant Ukrainos pečių? Bet kuriuo atveju, kelias į taiką bus nelengvas, o tikėtis, kad V. Putinas nuoširdžiai nori taikos, dievaži neverta! Juk ir Vilnių Stalinas kažkada grąžino Lietuvai, kuri tuoj pat ėmėsi atkurti čia tvarką – mieste, patyrusiame karo sunkumus, vyravo suirutė, stigo paprasčiausio maisto produktų ir t. t. Lietuvos valdžia greitai įvedė tvarką, deja, netrukus pati Lietuva tapo Stalino grobiu. Tikėkimės, kad Ukrainai toks scenarijus negresia.

Kęstutis Šilkūnas

JAV SUMAŽINUS FINANSAVIMĄ NATO DAUGIAU PINIGŲ SKIRS VOKIETIJAI

Spaudžiamos JAV prezidento Donaldo Trampo (Donald Trump), NATO šalys ateityje į milijardinį Aljanso biudžetą mokės daugiau. „Visos sąjungininkės susitarė dėl naujos išlaidų pasidalijimo formulės”, - ketvirtadienį sakė NATO atstovas. Anot jo, daugumos europiečių sąjungininkių ir Kanados įmokos augs, o JAV – mažės.

Diplomatų duomenimis, atitinkamas susitarimas pasiektas šią savaitę. Tai parodo sąjungininkių įsipareigojimą Aljansui, taip pat įsipareigojimą sąžiningiau dalytis našta, pabrėžė NATO atstovas.

Susitarimas pasiektas likus kelioms dienoms iki Londone vyksiančio NATO viršūnių susitikimo, kuriame dalyvaus ir

D. Trampas. Jis visų pirma ruguliariai kritikuoja Vokietijos vyriausybę dėl per mažų gynybai skiriamų lėšų ir kaltina ekonomiškai stiprią Vokietiją ginantis JAV sąskaita.

NATO biudžetas šiais metais, Aljanso duomenimis, siekia 2,37 mlrd. eurų.

LRT RADIJO kalbintas Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (VU TSPMI) doc. Kęstutis Girmius teigia, jog JAV finansavimo apkarpymas nėra didelis, sudaro nedidelę 700 mlrd. JAV dolerių siekiančių šalies gynybos išlaidų dalį.

„Tai simbolinis dalykas, kad prezidentas Trumpas galėtų pasakyti, kad reikalavau ir Europa pagaliau susigaudė.

Kad mano sprendimas neva sutaupė Amerikai lėšų”, – teigia politologas.

Didžiausią finansavimo kompensavimo dalį veikiausiai prisiims Vokietija.

„Vokietija tada truputį mažiau nei Amerika mokėtų, bet gerokai daugiau nei anksčiau. Bet tai nepakeičia esminio klausimo – ponio Merkel jau kokius metus pasislėpusi iš viešumos staiga vėl prabilo po Macrono pastabų ir pakartojo, kad Vokietija ketina pasiekti tuos 2 proc. (BVP gynybai) iki 4 deš. pradžios. Kitaip tariant, nors Vokietija prisidės prie (NATO) būstinės išlaikymo, pagrindinis skundas, kad neskyrė pakankamai lėšų gynybai, liks”, – teigia K. Girmius.

ELTA, LRT

RUSIJA NESUGEBĖJO UŽBLOKUOTI TYRIMŲ DĖL CHEMINIŲ GINKLŲ SIRIJOJE

Rusijai lapkričio 28 d. nepavyko užblokuoti naujo tyrimo dėl cheminių atakų Sirijoje, per kurį galėtų būti įvardyti kaltininkai, nes tarptautinės cheminių ginklų priežiūros organizacijos narės triuškinama balsų dauguma pritarė naujam biudžetui.

Maskva ir jos sąjungininkės stengėsi blokuoti Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) ateinančių metų biudžeto projektą, jeigu į jį bus įtrauktas finansavimas naujai Identifikavimo ir tyrimų grupei (IIT). Jeigu šis planas būtų pavykęs, visa OPCW potencialiai galėjo likti be jos veiklai reikalingų lėšų.

Vis dėlto lapkričio 28 d. 106 narės pritarė naujam biudžetui per balsavimą, daugelio laikomą pasitikėjimo OPCW veikla išbandymu. Prieš jį balsavo tik 19 valstybių, įskaitant Rusiją ir Kiniją.

„Remiantis šiais rezultatais, 2020 metų biudžetas yra priimtas”, – paskelbė valstybių narių konferencijos pirmininkas, o jo žodžius palydėjo plovimai.

Pernai už organizacijos biudžetą balsavo 99 šalys, o 27 jį atmetė.

OPCW bendras biudžetas 2020-iesiems beveik siekia 71 mln. eurų ir yra 1,8 proc. didesnis negu 2019-aisiais. Į jį taip pat įtrauktas IIT finansavimas, nurodoma organizacijos dokumentuose.

Per Hagoje vykusį įtemptą 193 OPCW narių kasmetinį susitikimą Jungtinės Valstijos anksčiau apkaltino Rusiją mėginant „dangstyti” faktą, kad jos sąjungininkas Damaskas naudojo cheminius ginklus.

„Rusija norėtų pareikšti

giliai apgailestaujanti, – po balsavimo sakė vienas rusų delegatas. – Ir vėl atsidūrėme padėtyje, kai virtinė šalių pasirinko neatsižvelgti į Rusijos Federacijos ir kelių kitų svarbių pagalbininkų nuomonę.”

Sirija irgi pasmerkė šį žingsnį ir pareiškė „atmetanti Jungtinių Valstijų ir jų sąjungininkių Vakaruose politinį šantažą”.

Jungtinė Karalystė savo ruožtu per „Twitter” parašė, kad sprendimas patvirtinti biudžetą yra „aiškus palaikymo signalas organizacijai ir jos svarbiam darbui, įskaitant kovą su nebūdžiamumu už cheminių ginklų naudojimą”.

„Sirijos globojimas”

Rusija ir Vakarų valstybės įsitraukė į ginčus dėl dviejų informatorių kaltinimų, kad OPCW pakeitė tyrimo ataskaitos išvadą, jog 2018 metų balandį per ataką Sirijos mieste Dumoje buvo panaudotas chloras.

Vakarų galingosios šalys po to incidento surengė raketų atakų prieš Sirijos vyriausybės taikinius.

OPCW narės vėliau 2018 metais patvirtino Vakarų šalių paremtą nutarimą suteikti organizacijai naujų įgaliojimų, kad ji galėtų įvardyti kaltininkus. Anksčiau OPCW turėjo teisę tik patvirtinti, ar buvo įvykdyta cheminė ataka, bet ne aiškintis, kas ją įvykdė.

„Sirijos dangstymas niekada neveiks, nes tarptautinės bendrijos įsitikinimai pasižymi drąsa. Deja, Rusija atliko

pagrindinį vaidmenį šiame dangstyme”, – anksčiau sakė JAV ambasadorius prie OPCW Kennethas Wardas.

„Galbūt Rusija ir Sirija sėdi su mumis čia, bet jos fundamentaliai nuo mūsų skiriasi. Jos toliau naudojasi cheminiais ginklais”, - kalbėjo jis.

Prancūzija savo ruožtu gynė „nepriklausomą ir nešališką” tyrimą dėl atakos Dumoje.

„Apgailestaujame, kad kai kurios delegacijos laikė svarbesniais dalinius nutekinimus negu ataskaitą, kuri buvo kruopščiai parengta”, - sakė Prancūzijos nuolatinio atstovo prie OPCW pavaduotoja Tiphaine Jouffroy.

Vyriausybės paslaptis viešinantis tinklalapis „WikiLeaks” savaitgalį paskelbė komandos, tyrusios 2018 metų balandžio ataką Dumoje, vieno nario elektroninį laišką, kuriame OPCW kaltinama nuslėpusi neatitikimus, kad cheminio ginklo panaudojimo įrodymai atrodytų įtikinamesni.

Neįvardyto tyrėjo elektroniniame laiške, kurį citavo „Wikileaks”, reiškiamas „didžiausias susirūpinimas” ir sakoma, kad OPCW ataskaitoje „klaidingai nušviesti faktai”, be to, esama „netyčinio šališkumo”.

Kitas pranešėjas anksčiau irgi paskelbė skundą dėl Dumos atakos tyrimo.

OPCW 2013 metais tapo Nobelio taikos premijos laureate. Organizacija skelbia, kad jos pastangos padėjo likviduoti 97 proc. pasaulyje buvusių cheminių ginklų atsargų. *LRT*

**LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PAGERBTI 1863–1864 M. SUKILIMO VADAI IR DALYVIAI

Lenkijos ir Lietuvos Prezidentai ir užsienio svečiai dalyvavo oficialioje iškilmingoje 1863–1864 m. sukilimo vadų ir dalyvių laidotuvių ceremonijoje. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotraukos/ Robertas Dačkus*

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda ir **Lenkijos Prezidentas Andrzejus Duda** su pirmosiomis poniomis dalyvavo 1863–1864 m. sukilimo vadų **Zigmanto Sierakausko** ir **Konstantino Kalinausko** bei dar 18-os sukilimo dalyvių, kurių palaikai rasti Gedimino kalne, valstybinėse laidotuvsė. Ceremonijoje kaip pat dalyvavo kiti garbingi užsienio svečiai iš Lenkijos, Baltarusijos, Ukrainos ir Latvijos.

Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje vykusią šv. Mišių metu Lietuvos Prezidentas pabrėžė, kad 1863–1864 m. sukilimo vadai ir dalyviai buvo savojo laikmečio atspindys: bajorai ir miestiečiai, valstiečiai ir dvasininkai, sukilimo organizatoriai ir vadai, konspiratoriai ir šaukkliai. Jie buvo savo Tėvynės verti sūnūs, kurie atsakė susitaikyti su jos pavergimu, stojo į nelygią kovą ir galiausiai dėl to paau-

kojo gyvybę.

„Teismo akivaizdoje jie nerado teisingumo, o po mirties daugumą jų priglaudė nežymėta duobė ant Gedimino kalno viršūnės. Mūsų akyse juos

iki šiol vienija budelių noras paslėpti aukštesnę tiesą – tai, kad jie mirė ne veltui“, – sakė Lietuvos Prezidentas.

Pasak šalies vadovo, Lietuva gali pagrįstai didžiuo-

tis šalies archeologais, istorikais, menotyrininkais ir kitų sričių specialistais, kurių dėka atgavome vertingą savo istorinio palikimo dalį. Kruopštūs tyrimai mums atskleidė sudėtingas ir dramatiškas sukilimo dalyvių gyvenimo istorijas. Simboliška, kad nedvejojant atpažinti tragiško likimo sukilėlių vado Z. Sierakausko palaikus padėjo vestuvinis žiedas – amžinos meilės ir ištikimybės ženklas.

Prezidentas pabrėžė, kad Lietuvos žmonių ryšys nuo 1863-1864 m. sukilimo dalyviais niekada anksčiau nebuvo toks stiprus, kaip šiomis dienomis. Jų keltos pilietinių teisių, tikėjimo, sąžinės ir žodžio laisvių, socialinio teisingumo idėjos žymėjo ne vien lietuvių, bet ir kitų regiono tautų atsivėrimą modernybei.

„Šiandien galime įvertinti, kad patriotizmo, ištikimybės, kilnumo ir ryžto temos nepriklauso vienai kuriai tautai ar kuriam nors istoriniam laikmečiui“, – sakė

Prezidentas Gitanas Nausėda.

Šalies vadovas pabrėžė, kad bendros valstybės laikus menantys lietuviai, lenkai, baltarusiai, ukrainiečiai ir latviai – tai tautos, kurios patyrė visokių negandų ir atlaikė daugybę išbandymų, tačiau galiausiai sugebėjo atkurti valstybingumą. „Galbūt jis įgavo naujas formas, kitokias, nei įsivaizdavo 1863-1864 m. sukilimo vadai ir dalyviai, tačiau mūsų bendra praeitis tebėra gyva ir kalba su mumis senose kapinėse ir bažnyčiose, mūsų miestuose, laukuose ir miškuose. Ji įkvepia mus siekti glaudžių santykių, kurti naujas laisvės vizijas ir kibti į bendrus darbus“, – sakė šalies vadovas.

Šv. Mišias Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje aukėjo arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, jose dalyvavo Lietuvos, Lenkijos, Baltarusijos vyskapai ir kariuomenių kapelionai.

Po šv. Mišių, skambant Vilniaus bažnyčių varpams, iškilminga laidotuvių procesija pajudėjo į Senąsias Rasų kapines. Jų aidą atkartoją išskirtinai svarbiomis progomis skambantis ir didžiausias Krokuvoje Vavelio katedros Žygimanto varpas. Senųjų Rasų kapinių koplyčios kolumbariume 1863-1864 m. sukilimo vadai ir dalyviai atgulė amžinojo poilsio.

2017 m. sausio 3 d. pradėjus Gedimino kalno šlaitų tvarkymo darbus, kalno aikštelėje atsitiktinai buvo rasti palaidojimai. Įsitikinus, kad tai 1863-1864 m. sukilimo dalyvių, kurie buvo nužudyti Vilniaus Lukiškių aikštėje palaikai, buvo pratęsta paieška ir atkasti 20-ies asmenų palaikai. Iki šio nepavyko surasti kunigo Stanislovo Išoros palaikų.

Prezidento komunikacijos grupė

Lenkijos ir Lietuvos Prezidentai dalyvavo oficialioje iškilmingoje 1863–1864 m. sukilimo vadų ir dalyvių laidotuvių ceremonijoje. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotraukos/ Robertas Dačkus*

Š.m. lapkričio 22 d. Lenkijos ir Lietuvos Prezidentai kartu su užsienio svečiais dalyvavo oficialioje iškilmingoje 1863–1864 m. sukilimo vadų ir dalyvių laidotuvių ceremonijoje. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotraukos/ Robertas Dačkus*

Lenkijos ir Lietuvos Prezidentai prie Senųjų Rasų kapinių koplyčios, kurioje amžinojo poilsio atgulė 1863–1864 m. sukilimo vadai ir dalyviai. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotraukos/ Robertas Dačkus*

KOVOS SU SMURTU PRIEŠ MOTERIS DIENĄ LIETUVOS IR UŽSIENIO ŠALIŲ DIPLOMATINĖS ATSTOVYBĖS NUŠVITO ORANŽINE SPALVA

Lapkričio 25-osios vakarą užsienio reikalų ministerijos pastatas nušvito oranžine spalva - tokiu būdu jau ketvirtus metus iš eilės Lietuvos diplomatai prisijungia prie tarptautinės akcijos „Nušviesk pasaulį oranžine spalva“ („Orange the World“).

Šia akcija pažymima Tarptautinė kovos su smurtu prieš moteris diena. Šiais metais Lietuvos užsienio reikalų ministerijos iniciatyva prie akcijos pirmą kartą prisijungė ir užsienio šalių diplomatinės atstovybės Lietuvoje.

Oranžinė spalva šiai tarptautinei akcijai pasirinkta siekiant išreikšti solidarumą su moterimis ir mergaitėmis, patyrusiomis smurtą. Smurtą dėl lyties patiria 1 iš 3 moterų pasaulyje, toks pats skaičius moterų smurtą patiria ir

Lietuvoje.

Pagal Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, Konvencijos Šalys, įskaitant ir Lietuvą, yra įsipareigojusios kovoti su diskriminacinėmis nuostatomis, nukreiptomis prieš moteris ir mergaites. 2013 metais užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius pasirašė Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir kovos su juo. Tai - pirmoji teisiškai įpareigojanti regioninė tarptautinė sutartis, kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas prevencijai ir kovai su visų formų smurtu prieš moteris – fiziniu, seksualiniu, psichologiniu ir ekonominiu smurtu, persekiojimu ir seksualiniu priekabiavimu.

Kovos su smurtu prieš moteris dieną Lietuvos ir užsienio šalių diplomatinės atstovybės nušvito oranžine spalva.

LR URM

Lyčių lygybė ir kova su smurtu prieš moteris, visų formų diskriminacijos panaikinimas moterims - vienas svarbiausių daugiašalės Lietuvos užsienio politikos prioritetų. Nuo 2020 metų Lietuva pradės dirbti Jungtinių Tautų ly-

čių lygybės ir moterų įgalinimo padalinio (UN Women) vykdomojoje taryboje, kur buvo išrinkta trejiems metams. Smurto prieš moteris problemai išskirtinis dėmesys bus skiriamas ir Lietuvos rinkimų kampanijoje dėl narystės Jungtinių

Tautų Žmogaus teisių taryboje 2022–2024 metais.

Užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos diplomatinės atstovybės užsienyje oranžine spalva bus nušviestos iki gruodžio 10-osios, Tarptautinės žmogaus teisių dienos.

LR URM

LIETUVA IR UKRAINA INTENSIVINA BENDRADARBIAVIMĄ KIBERNETINIO SAUGUMO SRITYJE

Ukrainos gynybos ministras Andriy Zagorodniuk (kairėje) ir Lietuvos krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis.

LR KAM

Lietuva ir Ukraina intensyvia bendradarbiavimą kibernetinio saugumo srityje – lapkričio 27 d. krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis ir Ukrainos gynybos ministras Andriy Zagorodniuk Vilniuje pasirašė Ketinimų deklaraciją dėl glaudesnio bendradarbiavimo kibernetinio saugumo srityje (*angl. Declaration of Intent*).

Pagal pasirašytą ketinimų deklaraciją abi šalys sutaria vystyti ir palaikyti glaudų bendradarbiavimą kibernetinio saugumo srityje, keistis informacija ir duomenimis apie kibernetinius incidentus bei atakas, rengti bendrą pratybų planus, siekti abipusiai naudingo bendradarbiavimo Kaune steigiamame Regioninio kibernetinio saugumo centre.

„Visose šalyse stebimas kibernetinių incidentų augimas su piktybine veikla, o kritinė valstybių infrastruktūra išlieka aktyviu piktavališkos kibernetinės veiklos objektu. Kibernetinė erdvė taip pat yra karo zona, kuri reikalauja ne mažesnių saugumo ir gynybos stiprinimo pastangų, nei jūroje, ore ar ant žemės“, – sakė ministras R. Karoblis.

Krašto apsaugos ministras R. Karoblis su Ukrainos gynybos ministru A. Zagorodniuk aptarė ir dvišalį bendradarbiavimą, saugumo situaciją. R. Karoblis patikino, kad Lietuva ir toliau remis Ukrainos siekį tapti visateise NATO ir Europos Sąjungos nare, padės reformuoti ir stiprinti Ukrainos kariuomenę, plėtos bendrą Lietuvos,

Lenkijos ir Ukrainos brigadą, tės sužeistų Ukrainos karių reabilitaciją. Ukrainos gynybos ministras buvo trumpai supažindintas su Lietuvos strateginės komunikacijos, teritorinės gynybos, gynybos planavimo ir personalo vadybos principais.

„Svarbu, kad Ukraina tvirtai ir nuosekliai žengtų pasirinktu keliu, o vykdomos reformos atneštų maksimalios naudos šalies piliečiams ir valstybei, kad leistų užtikrinti Ukrainos nepriklausomybę ir tolesnę demokratišką vystymąsi“, – pabrėžė ministras R. Karoblis.

Ukrainos gynybos ministras vieši Lietuvoje Ukrainos Prezidento delegacijos sudėtyje, taip pat apsilankė Nacionaliniame kibernetinio saugumo centre.

Nuo pat Rusijos karinės agresijos Ukrainoje 2014 m. pradžios Lietuva politinėmis ir praktinėmis priemonėmis palaiko Ukrainą, remia ją visomis įmanomomis formomis, įskaitant ir karinę paramą. Lietuvos kariuomenės instruktoriai padeda rengti ir stiprinti ukrainiečių kariuomenę dalyvaudami JAV vadovaujamoje Ukrainos karių mokymo programoje ir vykdydami Lietuvos karinę mokymo operaciją Ukrainoje. Taip pat, siekdama priartinti Ukrainos kariuomenę prie vakarietiško standartų ir suteikti galimybę mokytis dirbti pagal NATO procedūras, Lietuva kartu su Lenkija ir Ukraina vysto bendrą karinį projektą – bendrą trišalę brigadą LITPOLUKRBRIG. Ukrainos kariai kviečiami mokytis Lietuvos karinio rengimo įstaigose, Lietuva finansuoja Ukrainos karininkų mokslus Baltijos gynybos koledže.

Lietuvoje taip pat reabilituojami sužeisti Ukrainos kariai. 2014–2019 m. Lietuvoje gydymo ir reabilitacijos paslaugas yra gavę jau daugiau nei 270 Ukrainos karių. Kasmet Krašto apsaugos ministerija Ukrainos karių reabilitacijos programai skiria iki 58 tūkst. eurų.

Lietuvos gyventojai pritaria karinės paramos teikimui – praėjusių metų pabaigoje Krašto apsaugos ministerijos užsakymu atliktos visuomenės apklausos duomenimis, 64 proc. respondentų teigiamai vertina Lietuvos karinės paramos Ukrainai teikimą.

LR KAM

HAGOJE VYKO VIEŠA DISKUSIJA APIE MOLOTOVO- RIBENTROPO PAKTO PASEKMES

Lapkričio 28 Leidenos universitete Hagoje vyko Lietuvos ambasados Nyderlanduose inicijuota vieša diskusija „Molotovo-Ribentropo paktas ir jo pasekmės: įtakos sferos Europoje“.

Sveikindamas diskusijos dalyvius, Lietuvos ambasadorius Nyderlanduose Vidmantas Purlys sakė, kad geriau suvokdami dviejų totalitarinių režimų susitarimo 1939 metais poveikį Europai, galime geriau įvertinti iššūkius saugumui ir stabilumui šiuo metu – tarptautinės teisės viršenybės menkinimą, neteisėtą jėgos panaudojimą, dezinformaciją ir manipuliavimą istoriniais faktais.

Pagrindinį pranešimą diskusijoje perskaitė Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto mokslininkas dr. Kęstutis Kilinskas.

Viešąją diskusiją organizavo Nyderlandų totalitarinių režimų ir jų aukų tyrimų fondas, tarptautinių santykių studentų asociacija BASIS, prisidedant Europos komunistinės spaudos institutui, Lenkijos ir Lietuvos ambasados Nyderlanduose.

Šiais metais minima 1939 metų rugpjūčio 23 dieną sudaryto Stalino-Hitlerio pakto 80-ties metų sukaktis. 2009 metais Europos Parlamentas šią dieną paskelbė Europos visų totalitarinių ir autoritarinių režimų aukų atminties diena.

LR URM

PAMINĖTAS ATKURTOS LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠIMTMETIS

Lapkričio 24 dieną, praėjus kelioms dienoms po Lietuvoje įvykusių 1863–1864 metų sukilimo vadų ir dalyvių valstybinių laidotuvių, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė išeivijoje Šaulių namuose, Čikagoje, sukviėtė į renginį, skirtą Atkurtos Lietuvos kariuomenės šimtmečiui paminėti. Iškilmingą minėjimo dalį vedė Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadas Linas Marganavičius.

Renginys prasidėjo 11 val. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje kunigo Gedimino Keršio aukojamomis šv. Mišiomis, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vėliavnešiams įnešus Jungtinių Amerikos Valstijų, Lietuvos Respublikos bei Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vėliavas. Tą dieną, Bažnyčiai švenčiant Kristaus Karaliaus iškilmę, užbaigiamas liturginių metų ciklas. Ši viena naujausių švenčių pagal Bažnyčios liturginį kalendorių švenčiama paskutinį metų sekmadienį – savaitę prieš pirmąjį Advento sekmadienį. Šventę 1925 metų gruodžio 11 dieną įvedė popiežius Pijus XI, paskelbdamas encikliką „Quas primas“, kurioje teigiama, kad Kristaus karališkumas neatsiejamai susijęs su katalikų pareiga siekti įgyvendinti katalikiškos valstybės idealą, kovoti su visuomenėje plintančiu laicizmu, pasaulietiškumo pavojais. Kristaus Karaliaus iškilmė – tai Amžinybės perspektyva, aliuzija į tai, kad Kristus Išganytojas yra vienintelis istorijos ir visų laikų Viešpats.

Šv. Mišių metu šauliai dalyvavo iškilmingoje vėliavų ri-

kuotėje, vėliau renginys buvo tęsiamas Šaulių namuose, kur, prasidėjus iškilmingajai renginio daliai, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vėliavnešiai įnešė į salę Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos vėliavas bei buvo sugiedoti šių šalių himnai.

Prasidėjus minėjimui į susirinkusiuosius kreipėsi ir iškilmingą sveikinimo žodį tarė Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas Saulius Kuprys: „Amerikos Lietuvių Tarybos vardu nuoširdžiai sveikinu visus šiandien susirinkusius paminėti Lietuvos kariuomenės 100 metų sukaktį. Lietuvos kariuomenės nariai pašventė savo gyvenimą liudydami ir kovodami už tautos ateitį ir jos išlikimą. Siekdami to dažnai nelygioje kovoje aukojo savo gyvybes gindami savo tautą ir kraštą. Šiandien su didele pagarba ir dėkingumu prisimename jų ryžtą, tikėdamiesi, kad tai bus išsaugota ateities kartoms. Mieli šauliai, dėkodamas Jums už nuolatinę paramą ir dalyvavimą Amerikos lietuvių taryboje linkiu, kad Jūs tarnystę siekiant lietuvių klestėjimo ir toliau būtų naši ir prasminga”.

Kunigas Gediminas Keršys

Po iškilmingo minėjimo.

Ž. Gurauskienės nuotr.

sveikino visus Atkurtos Lietuvos kariuomenės šimtmečio proga ir kreipėsi į Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės išeivijoje narius: „Dieve, padėk Jums, ir ačiū, kad Jūs esate”.

Renginio metu už nuopelnus Šaulių sąjungai Šaulių sąjungos pažymėjimo ženklą (III laipsnio) buvo apdovanota šaulė Audra Zakarauskas.

Po Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vado pavaduotojos Romos Bikulčienės ir Giedriaus Bikulčiaus sveikinimo kalbų renginio svečias Artūras Jakubonis, antras pasaulyje lietuvis, įveikęs Apalačo kalną (Appalachian Mountains) kelią (3542 km) pėsčiomis, su renginio svečiais dalijosi kelionės patirtimi.

Iš salės išnešus Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos vėliavas buvo iškilmingai baigtas Atkurtos Lietuvos kariuomenės šimtmečio minėjimas.

Renginį organizavo Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadas Linas Marganavičius ir Rasa Marganavičius.

„Dirvos” korespondentė
Živilė Gurauskienė

KVIEČIAME DALYVAUTI UŽSIENIO LIETUVIŲ NUOMONĖS APKLAUSOJE

Siekdama geriau pažinti lietuvių diasporą, sužinoti užsienyje gyvenančių lietuvių nuomonę apie lietuvišką tapatybę, ryšių su Lietuva išlaikymą, grįžimo galimybes, Užsienio reikalų ministerija kasmet vykdo užsienio lietuvių nuomonės apklausą internetu.

Kviečiame ne trumpiau kaip 6 mėnesius užsienyje gyvenančius, vyresnius nei 18 metų amžiaus lietuvius dalyvauti 2019 metų apklausoje ir išsakyti nuomonę apie tapatybės puoselėjimą užsienyje, įsitraukimą į

Iš salės išnešus Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos vėliavas buvo iškilmingai baigtas Atkurtos Lietuvos kariuomenės šimtmečio minėjimas.

Ž. Gurauskienės nuotr.

Lietuvos gyvenimą, pateikti savo vertinimus bei rekomendacijas dėl lietuvių diasporos politikos formavimo ir įgyvendinimo.

Dalyvauti apklausoje galite atsidarę nuorodą <https://www.surveymonkey.com/r/8CHKJ8J>.

Atsakydami į klausimus, Jūs padėsite mums tobulinti

šiuo metu vykdomą diasporos politiką – „Globalios Lietuvos” – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo programą. Jūsų patirtys, įžvalgos, patarimai labai reikalingi siekiant glaudesnės ir aktyvesnės valstybės ir diasporos partnerystės.

Visi atsakymai yra anoniminiai. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame Jums už skirtą laiką.

Apklausą Užsienio reikalų ministerijos užsakymu atlieka visuomenės nuomonės tyrimų centras „Vilmorus”. 2018 metais apklausoje dalyvavo 1851 61-oje šalyje gyvenantis lietuvis.

LR URM

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vėliavnešiai įnešė į salę Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos vėliavas bei buvo sugiedoti šių šalių himnai.

Ž. Gurauskienės nuotr.

PAGERBTAS DIASPOROS INDĖLIS KURIANT MODERNIĄ LIETUVĄ

Lapkričio 21 dieną Lietuvos Prezidento rūmuose vyko Užsienio reikalų ministerijos organizuotas Globalios Lietuvos forumas „Lietuvių Chartai 70: diaspora – nepriklausomai Lietuvai”.

„Visur, kur yra lietuvių, ten taip pat yra Lietuva. Negalime skirstyti vieni kitų į „ateivius” ir „išėivius”. Visi turime vieną gimtinę. Šiemet švenčiame ES ir NATO narystės sukaktis, tad prisiminkime, kad kai siekėme narystės, svajojome, kad mūsų vaikams atsivers sienos ir atsiras galimybės mokytis, dirbti, gyventi svetur. Tad išvykę Lietuvos žmonės jokių būdu nėra problema, tai - galimybė. Mus vienija vienas bendras prisirišimo prie protėvių žemės jausmas. Jei sukursime tinkamas sąlygas, išvykusieji parvyks namo”, - sakė užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, akcentavęs nuoseklios ir kryptingos valstybės diasporos politikos – Globalios

Lietuvos – svarbą.

Forumą atidarė Prezidentas Gitanas Nausėda ir Prezidentas Valdas Adamkus, susirinkusius pasveikino Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis, Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkas Antanas Vinkus, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Dalia Henke. Apie lietuvių diasporos indėlį į nepriklausomos Lietuvos kūrimą diskutavo mokslininkai, diplomatai, iškilūs diasporos atstovai, kūrėjai, sielovados atstovai. Forume tarptautine patirtimi dalinosi Airijos instituto „The Networking Institute”, analizuojančio diasporos svarbą valstybėms, generalinis direktorius Kingsley Aikins.

Siekiant įvertinti diasporos indėlį į lietuviybės puoselėjimą ir Lietuvos kūrimą, forumo metu buvo pristatytas Užsienio reikalų ministerijos įsteigtas apdovanojimas – dviejų laipsnių

Lietuvos Prezidento rūmuose vyko Užsienio reikalų ministerijos organizuotas Globalios Lietuvos forumas „Lietuvių Chartai 70: diaspora – nepriklausomai Lietuvai”. **LR URM**

garbės ženklas „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai”. Pirmuosius aukščiausius apdovanojimus – garbės ženklo Aukso Vyčius – ministras L. Linkevičius įteikė Prezidentui Valdui Adamkui, Pasaulio lietuvių bendruomenei, Vilniaus arkivyskupui

metropolitui Gintarui Grušui, Lietuvos garbės konsului JAV Stanley Balzekui jauniesiems ir Lietuvos vyskupų konferencijos delegatui užsienio lietuvių sielovadai, prelatui Edmundui Putrimui.

Lietuvos okupacijos metu Vyriausiasis Lietuvos išlais-

vinimo komitetas Augsburgėje (Vokietijoje) paskelbė pasaulio lietuvių deklaraciją „Lietuvių Charta”, tapusią tautos priesaikos žodžiu Tėvynei. Prieš 70 metų užrašyti žodžiai Lietuvai išliko įkvėpimu pasaulio lietuviams iki šių dienų. **LR URM**

ŠV. KAZIMIERO LITUANISTINĖ MOKYKLA LOS ANDŽELE ŠVENTĖ 70 METŲ JUBILIEJŲ

Lapkričio 16 dieną surengta Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Los Andžele 70 metų jubiliejaus šventė. Ši mokykla yra ilgiausiai be pertraukų JAV veikianti lituanistinė mokykla.

Šventėje dalyvavusi laikinai Lietuvos generalinio konsulo funkcijas atliekanti Agnė Gurevičienė pasveikino ilgametę mokyklos direktorę Marytę Newsom ir visą mokyklos bendruomenę, padėkojo už nenuilstamą prasmingą darbą ir palinkėjo, kad ši mokykla dar ilgus metus išliktų Los Andželo lietuvių bendruomenės traukos centru bei lietuvių kalbos, papročių, kultūros ir meilės Tėvynei puoselėjimo židiniu.

Renginio metu moky-

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Los Andžele 70 metų jubiliejaus šventė. **LR URM**

klos bendruomenei buvo įteiktas Švietimo, mokslo ir sporto ministro Algirdo Monkevičiaus padėkos laiškas ir dovana, o generalinis

konsulatas visiems mokytojams ir talkininkams padovanojo Lietuvos menininkės Jolitos Vaitkutės sukurtus marškinėlius su vieno iš

Lietuvos valstybės kūrėjų, švietėjo, šioje mokykloje istorijos mokiusio signataro Mykolo Biržiškos atvaizdu.

Šiais metais 70 metų su-

kaktis Jungtinėse Valstijose taip pat švenčia Bostono lituanistinė mokykla ir Žiburio lituanistinė mokykla Detroitė.

LR URM

Bostono lituanistinės mokyklos mokytojai ir svečiai **LR URM**

BOSTONO LITUANISTINĖS MOKYKLOS 70 METŲ JUBILIEJUS

Lapkričio 16 dieną Masačusetso valstijos (JAV) Shrewsbury mieste surengta Bostono lituanistinės mokyklos 70 metų jubiliejaus šventė. Šventėje dalyvavę Lietuvos diplomatai mokyklos mokytojams, moksleiviams ir vadovams padėkojo už nenuilstamą darbą vykdant kilnią ir gražią misiją.

Lietuvos ambasados Vašingtone atstovas Tadas Kubilius palinkėjo mokyklos bendruomenei toliau sėkmingai vykdyti prasmingą savo veiklą, puoselėti lietuvių ir būti garbingais lietuviško žodžio ir tradicijų ambasadoriais. Renginio metu koncerta-

vo muzikantai iš Lietuvos, Bostono lituanistinės mokyklos kolektyvas, vyko meno darbų paroda, šventinis aukcionas, mokyklos istorijos prezentacija.

Bostono lituanistinės mokyklos užuomazgos siekia 1947 metus, kuomet buvo įsteigti lietuvių ir anglų kalbos kursai. Po poros metų jie išaugo į šeštadieninę mokyklą vietos lietuviams, o vėliau ir į Bostono lituanistinę mokyklą.

Šiais metais 70 metų sukaktis Jungtinėse Valstijose taip pat švenčia Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla Los Andžele ir Žiburio lituanistinė mokykla Detroitė. **LR URM**

ANYKŠČIŲ SVETINGUMAS UŽSIENIO LIETUVIUS PASITINKANT

Ar yra dar Lietuvoje vietų, kur gali lyg pas *močiutę į trobą* nuvažiuoti, būti svetingai sutiktas, žolelių arbata ir sūriu su medumi ir juoda duona pavaišintas? Kur grotų vinilinė plokštelė sename grotuve, o *gaspadorių* pasakojimai ir tvyrantys kvapai tave nukeltų kone šimtmečiu atgal? Būtent taip Anykščiai sutiko Užsienio lietuvių studentų klubą (ULSK), kurio narius vienija bendras tikslas – kuo geriau pažinti savo Tėvynę, apie kurią, galbūt, girdėjo tik iš artimų žmonių pasakojimų svečioje šalyje. Iki šiol dėl įvairių aplinkybių svetur gyvenę studentai, dabar gyvendami

bažnyčioje, kuri iki prasidėjus I pasauliniam karui buvo aukščiausia Lietuvos bažnyčia, čia kilome į apžvalgos bokštą, kur atsivėrė visa Anykščių krašto panorama...

Pasigrožėję vaizdais skubėjome į Vorutą – Volynės metraštyje apie 1251 m. paminėtą lietuvių pilį, kurioje Mindaugas apie 1251 m. vidurį apsigynė nuo vidaus kare prieš jį kovojusio savo konkurento, kunigaikščio Tautvilo ir jo suburtos koalicijos, kuriai priklausė žemaičiai ir rusėnai iš Haličo–Voluinės kunigaikštystės. Vadinamojoje pirmojoje Lietuvos sostinėje – Šeimyniškėliuose atkurtame

Užsienio lietuvių studentų klubas Šeimyniškėlių piliakalnio istoriniame komplekse (2019 10 25).

ULSK nuotr.

Pintinių sodelyje *gaspadoriai* Lietuvos studentus iš užsienio sutiko lyg grįžusius į namus. ULSK nuotr.

ir studijuodami Lietuvoje, turi galimybę patys užlipti į kiekvieną piliakalnį, paragauti šiltos juodos duonos, prisiliesti prie mūsų protėvių darbo įrankių.

To tikslo vedini šį kartą leidomės į pažintį su Anykščiais – savo kelionę pradėjome nuo Anykščių centro: aplankėme Anykščių koplyčią – Pasaulio anykštėnų kūrybos centrą. Galėjome pasigrožėti čia kaupiamu Pasaulio anykštėnų kūrybos palikimu, lankėmės Rimto Tarabildos grafikos ir tapybos darbų parodoje „Miško pakraštį“. Vėliau svečiavomės Angelų muziejuje – Sakralinio meno centre, kuriame aplankėme parodą „Angelo atvaizdas XVIII–XIX a. Ukrainos liaudies ikonose“. Ir Anykščių Šv. apaštalo evangelisto Mato

karaliaus Mindaugo sostapilyje Vorutoje išmėginome save būdami archeologais, lankininkais, ietininkais... Skėlėme ugnį skeltuvu ir titnagu, vaišinomės ant laužo virta žolelių arbata.

Vakarėjant apsistojoje Anykščių menų inkubatorijoje, kur mūsų kūną ir mintis nurmino natūralių kvapų gausa. Sužinojome, iš kur gaunamas kvapas, kokią įtaką jis turi mūsų nervų sistemai, ir net pabandėme pasigaminti kažką savo. Studentus labiausiai nustebino tai, jog pasigaminti kvapai vieniems labai patiko, o kitiems buvo labai bjaurūs, tai parodo, kaip skirtingai mūsų organizmas reaguoja ir priima išorėje tvyrančius kvapus ir kelia mums skirtingas emocijas.

Kitą dieną nuo pat ryto Arklio muziejuje mūsų jau laukė duonelės kepimo edukacija, todėl skubėjome, kol krosnis dar šilta. Čia mus ir sužavėjo trobos senumas, kiekvieno daikto, rakando unikalumas, *gaspadorės* pasakojimai ir vėl tie... kvapai! Ką jau kalbėti apie pietus – raugintus kopūstus molio induose, arbatą ąsočiuose, duoną pintuose krepšiuose, *krakmolintą* baltą

austą staltiesę... Arklio muziejus mus supažindino ir su amatais: aplankėme kalvio dirbtuvę, pamatėme, kaip buvo įkurama (ipučiama) ugnis, kokius darbus dirbdavo kalviai. Paskui apžiūrėjome įvairias audimo stakles ir kaip su jomis audžiama, taip pat daug įvairiausių žemės apdirbimo įrankių ir visą, ko galėjo prireikti mūsų protėviams.

Tęsdami savo pažintį su Anykščiais aplankėme iškilių mūsų tautos rašytojų Antano Baranausko, jo brolio Jono anūko Antano Vienuolio-Žukausko ir Jono Biliūno namus-muziejus. Pasivaikščiojome po tas apylinkes, tais takeliais, kurie įkvėpė šiuos rašytojus imtis plunksnos, grožėjomės senąja lietuvių kalba rašytais originaliais rankraščiais. Taip pat aplankėme Siauruko muziejų, tiesa, dabar jau veikiantį tik pramoginiiais tikslais, bet kadaise buvusį pagrindine keliavimo ir pervežimo priemone, padariusia perversmą transporto srityje. Ir, žinoma, kaip neaplankyti didžiojo Puntuko akmens ir Lajų tako, pakeliančio į medžių viršūnes, iš kur raudona besileidžianti saulė atrodė ne taip ir žemai, bei parodančio dar gražesni

Anykščių kraštovaizdį.

Palydėję saulę Lajų take, pasitikome ją Rubikių apžvalgos bokšte, o mūsų kelionę vainikavo *Pintinių sodelis* – dar viena unikali sodyba, kurioje tradicinių amatų meistrai Ligita ir Kazys Morkūnai yra įkūrę ir įvairių pintų darbelių muziejų. Nedidelėje jaukioje troboje sodybos šeimininkai mus sodino prie stalo, kvietė vaišintis naminėmis vaišėmis, karšta arbata. Sušilę kibome į darbą – dainuodami senas liaudies ir partizanų dainas pynėme pintines iš vytelių. Šios akimirkos – kai rankų darbą papildo balsų harmonija, kai jautiesi laukiamas ir savo viduje atrandi ramybę – tai leidžia suvokti mūsų tapatybės unikalumą ir suprasti – „aš namie“.

ULSK buria lietuvius iš viso pasaulio, grįžusius į Lietuvą ir planuojančius čia siekti mokslo aukštosiose mokyklose. Todėl maloniai prašome, jei turite draugų svetur, kurie norėtų grįžti į Lietuvą studijuoti, bet baiminasi, kad neturi čia draugų ir artimųjų, nuraminkite – mes jų jau laukiame!

Užsienio lietuvių studentų klubo (ULSK) pirmininkė

Aira Gurauskaitė,

aira.ulsk@gmail.com

ULSK nariams vėjas Lajų take atpūtė geros nuotaikos gūšį (2019 10 26).

ULSK nuotr.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAUKIAMASIE JAV SIEMIGAS
LIETUVOS JAV SIEMIGAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00**

TOMO VENGRIO „GIMTINĖ” ATIDARĖ BALTIJOS ŠALIŲ KINO FESTIVALĮ NIUJORKE

Lapkričio 7–10 dienomis Niujorko širdyje Manhetene vyko jau antrasis Niujorko Baltijos šalių kino festivalis. Per keturias dienas buvo parodytas 21 Lietuvos, Latvijos ir Estijos kino kūrėjų filmas. Iš jų – net penkios Šiaurės Amerikos ir septynios Niujorko premjeros.

Kasmetine tradicija tapantis renginys šiemet savo programa skleidė ypatingą žinią apie Baltijos kelio trisdešimtmetį: kruopščiai atrinktos kino juostos rodo, kokie didžiuliai pokyčiai įvyko per 30 nepriklausomybės metų Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Praeities įvykiai kino juostose suskamba originaliomis spalvomis, naujos kartos režisieriai atranda unikalių rakursų, išryškindami šalių identiteto išskirtinumus, parodančius, kokios Baltijos šalys yra šiandien. Šių metų festivalio šūkis – „30 Years Later: Who we are now” (Po 30 metų: kas esame dabar).

„Norėtusi, kad šis sumanymas, gimęs kaip graži iniciatyva paminėti mūsų nepriklausomybių šimtmetį ir suradęs puikų partnerį – Šiaurės šalių kultūros centrą „Scandinavia House” – įsitvirtintų Niujorko kultūros žemėlapyje. Baltijos kinas pastaruoju metu išgyvena pakilimą, mumis dominasi įvairiose šalyse, atsiranda naujų vardų, turime daugiau galimybių. Tikiuosi, kad galėsime išnaudoti šią bangą ir sulaukti sėkmės vienoje konkurencingiausių pasaulio kultūros scenų”, – sakė Lietuvos kino centro direktorius Rolandas Kvietkauskas.

Belaukiant festivalio filmų ištikimiausius kino mylėtojus paskutinį spalio šeštadienį į Niujorko universiteto Meno fakulteto kino salę sukvietė specialus renginys „Jonas Mekas Expanded”, skirtas šiemet sausį iškeliavusiam J. Mekui atminti.

„Niujorko universiteto doktoranto, kinotyrininko Luko Brašiškio organizuotas bei moderuotas renginys tapo šių metų Baltijos kino festivalio įžanga, atskleidusia rečiau paliečiamą, bet ne mažiau svarbią avangardinio filmininko asmenybės pusę. J. Mekas buvo ir kūrybiškas administratorius, institucijų kūrėjas, puikus „nardytojas” tarp įvairių socialinių sluoksnių. Pilnutėlėje kino salėje kone keturias valandas publika klausė meno istorikų ir kritikų pranešimų, žiūrėjo J. Meko filmų ištraukas ir diskutavo apie į jokus rėmus neįspraudžiamą asmenybę”, – pasakoja viena iš festivalio organizatorių, Lietuvos kultūros atašė JAV

Grażina Michnevičiūtė.

„Scandinavia House” kino salėje per keturias dienas buvo galima pamatyti naujausius Baltijos šalių vaidybinius, dokumentinius ir animacinius kino filmus: 12 ilgametražių ir 9 trumpo metro. Tai unikali galimybė ne tik išvysti premjeras, kurios nebuvo rodomos kituose Niujorko kino teatruose, bet ir čia pat susitikti su daugelio jų kūrėjais.

„Niujorkas – kunkuliuojantis tautybių, idėjų, asmenybių katilas. Tikiu, kad jame šis festivalis taps puikiai derančiu ingredientu. Baltijos šalių kūrėjų filmai – tai kitoks, dar neatrastas Šiaurės Europos kinas. Niujorko žiūrovas – reiklus, išprusęs, įpratęs gauti geriausią iš geriausių, o šių metų spalvinga festivalio programa, manau, parodys tai, ko jie iki šiol nematė”, – teigė festivalio programos vadovė, ilgametę patirtį kino industrijoje sukopusi latvė Jūle Rozīte.

Lapkričio 7-osios vakarą festivalį iškilingai atidarė JAV gimusio lietuvių režisieriaus Tomo Vengrio šiemet pristatytas vaidybinis filmas „Gimtinė” (Motherland),

Režisierius Tomas Vengris.

Markus Nikol'a Mironovic nuotr.

žvelgs į tapatybės ir gimtinės klausimą, kad naujai susimąstys, kas jiems yra Tėvynė”, – pasakoja filmo režisierius T. Vengris.

Atidarymo vakarą laukė ir estų trumpametražis filmas „Baltijos kelias” (Baltic Way). Beje, išvysti „Gimtinę” bei susitikti su filmo kūrėjais buvo galima ir festivalio uždarymo dieną.

Viena svarbiausių progra-

jos nebėra.

Ne mažiau buvo laukiama lietuviška premjera Niujorke – „Sidabrinės gervės” laureatės Marijos Kavtaradzės juosta „Išgyventi vasarą” (Summer Survivors). Geriausiu Baltijos šalių filmu pripažintas debiutas spėjo sulaukti sėkmės tarptautiniuose kino festivaliuose. Jaunosios kartos aktoriai Gelminė Glemžaitė, Indrė Patkauskaitė ir Paulius

kurtas estų Eero Epner ir Tarmo Juristo filmas „Bankas” (Pank) pasakojo vieno sėkmingiausių bankų Baltijos šalyse istoriją, o latvės Ievas Ozoliņas režisūrinis debiutas – autobiografinė detektyvinė dokumentika „Mano tėvas bankininkas” – jaudino sukrečiančia asmenine istorija.

Ypatingas dėmesys buvo skirtas ir šeimos, atsiradusios didžiųjų pokyčių fone, temai. Estės Moonikos Siimets filmas „Mažoji draugė” (Little Comrade) narplioja sovietinės kolektyvizmo dvasios įtaką vaiko sąmonei. Koks jausmas būti vaiku, gimtinei žengiant nepriklausomybės atkūrimo keliu, atskleidžia latvės Madara Dišlere filmas šeimai „Rojus 89” (Paradise '89). O į vieną kino projektą sujungtos šešios jautrios Estijos moterų režisierių trumpo metro istorijos „Šaknys” (Roots) kalba apie meilę, vaiko netektį, neištikimybę, trapius santykius su artimaisiais ir žmogaus senėjimą.

Niujorko Baltijos šalių kino festivalio idėja gimė prieš trejus metus. Jos autorius – Latvijos garbės konsulas Niujorke Daris Delins, pakvietęs lietuvių ir estus prisijungti prie šios iniciatyvos. Pirmasis festivalis įvyko pernai, tapdamas svarbia visų trijų Baltijos valstybių šimtmečio dalimi.

Antrąjį Baltijos šalių kino festivalį, vykusį „Scandinavia House”, organizavo Lietuvos Respublikos, Latvijos Respublikos ir Estijos Respublikos generaliniai konsulatai Niujorke, parėmė Lietuvos kino centras, Latvijos nacionalinis filmų centras ir Estijos filmų institutas. Festivalio partneriai – Estijos kultūros ministerija, Lietuvos kultūros institutas ir Amerikos skandinavų fondas.

Pranešimo autorė – Erika Paulauskė, LR KM

youtube.com

nostalgijos ir ironijos kupinu žvilgsniu sugrąžinantis į Nepriklausomybės laikų pradžią. Draminė juosta su daugybę apdovanojimų pelniusia aktore Severija Janušauskaite priešakyje – tarsi simbolinis tiltas tarp dviejų kartų, augusių Lietuvoje ir Amerikoje.

„Labai džiaugiuosi, kad festivalį atidaro lietuviškas filmas. Tai ypatinga ir reta proga niujorkiečiams pristatyti Lietuvą, paskatinti juos pasidomėti šalies kinu. Daug laiko praleidau Niujorke. Čia studijavau, tad ryšys su miestu – itin asmeniškasis. Man, kaip kūrėjui, svarbu ir smagu, kad turiu galimybę savame mieste pristatyti kino premjerą – parodyti bent šiek tiek Lietuvos čia esantiems žiūrovams, draugams ir pažįstamiems. Tikiuosi, kad po seanso žmonės plačiau pa-

mos juostų – latvių darbas „Baltijos laisvės kelias” (The Baltic Freedom Way), pasakojantis, kaip du milijonai trijų valstybių žmonių prieš 30 metų neturėdami interneto ir jokių mobiliojo ryšio priemonių dėl laisvės susivienijo į gyvą, rankomis susikibusią grandinę. Baltijos šalių draugystės temą pratęs lietuvių dokumentikos virtuozų Arūno Matelio ir Audriaus Stonio trumpo metro juosta „Baltijos kelias” (Baltic Way).

Rinktinių filmų gretose – debiutinis Aistės Žegulytės filmas „Animus Animalis (istorija apie žmones, žvėris ir daiktus)”. Kino kritikų tituluojama kaip viena stipriausių šių metų lietuviškų kino premjerų, įtaigi dokumentika pasakoja apie iškamšų meistrus, bandančius atkurti gyvybę ten, kur

Markevičius spalvingame, šviesiame bei vilties kupiname filme virpina itin svarbios temos – psichinės sveikatos – stygas.

„Sidabrine gerve” apdovanota lietuvių režisieriaus Artūro Jevdokimovo trumpo metro dokumentika „Suokalbio antologija” (Anthology of the Plot) pakvies į pasimatymą su tikrąja XX–XXI amžių sandūros bohema. Kokios menininkų ir intelektualų aistros virė legendinėje, kone du dešimtmečius klestėjusioje sostinės kavinėje „Suokalbys”, kuri buvo įsikūrusi Rašytojų sąjungos pastate?

Festivalio programa skirtingais rakursais atskleidė, kaip žmonių gyvenimą paveikė išsivadavimas iš geležinės uždangos. Pagal tikrus faktus

VYTAUTO GEDGAUDO ATMINIMAS SUGRĮŽO Į GIMTINĘ

Parodos „Atminties tiltai” skelbimas.

Lapkričio 29-ąją sukanka 20 metų, kai žemišką kelionę baigė ilgametis „Dirvos” redaktorius, žurnalistas, Lietuvos žurnalistų sąjungos garbės narys Vytautas Gedgaudas. Ta proga šios iškilios asmenybės atminimui Mažeikių muziejuje surengta paroda „Atminties tiltai”.

Parodos sumanytoja ir autorė LŽS Vilniaus skyriaus pirmininkė, V. Gedgaudo premijos laureatė, Vilniaus universiteto doc. dr. Jolanta Mažylė sako, kad su šia paroda į gimtinę sugrįžo Tirkšliuose užaugęs, Vieکشnių progimnazijos ir Mažeikių gimnazijos absolventas Vytautas Gedgaudas. Parodos atidaryme dr. J. Mažylė labai koncentruotai, tačiau gyvai ir įtaigiai, pristatė V. Gedgaudo (1912-1999) gy-

pokariu kaip žurnalistas stebėjęs pasaulinio masto įvykius, lėmusius XX amžiaus istoriją, anot parodos rengėjos, Vytautas Gedgaudas išliko paprastas, atsakingas žmogus, atliekantis savo pareigas tyliai ir su giliu pasišventimu. „Atminties tiltų” parodą, kuri Lietuvos žurnalistų sąjungos rūpesčiu nukeliavo į Vytauto Gedgaudo gimtuosius Mažeikius, sudaro dvi ekspozicijos.

Akimirka iš parodos „Atminties tiltai” atidarymo.

venimo ir kūrybos kelią. „Žurnalistas, rašytojas, redaktorius, likimo ir karo audrų nublokštas gyventi toli nuo Lietuvos, visą savo gyvenimą paskyrė Tėvynei ir savo tėvynainiams. Artimųjų liudijimu, tylus ir ištvermingas savo užmojuose bei darbuose Vytautas Gedgaudas turėjo aiškias gaires ir tikslus savo gyvenime. Tai pagarba žmogui ir laisvos Tėvynės idėja. Jis buvo žmogus ne sau, o Idėjai, – sakė dr. J. Mažylė. Ji akcentavo, kad amžininkų atsiminimuose dažnai pabrėžiamas Vytauto Gedgaudo akiračių platumas. Nors Antrojo pasaulinio karo metu jis buvo patyręs karo kautynių ugnį,

Pirmojoje – aštuoni paveikslai pasakoja apie Vytauto gyvenimą ir žurnalistinę kūrybą. Tai Vytauto Gedgaudo gyvenimo etapai, kuriuos santūriai komentuoja pats Vytautas, aptardamas savo darbo spaudoje penkiasdešimtmetį. Tekstas ir nuotraukos šiai ekspozicijai paimtos iš V. Gedgaudo asmeninio archyvo, kurio tvarkymu ir grąžinimo į Lietuvą reikalais rūpinasi dr. J. Mažylė. Kaip pabrėžė parodos autorė, dalis paveiksluose tekstinės medžiagos, priedašų yra paties V. Gedgaudo mintys, suguldytos 1984 metais, jo darbo spaudoje 50-mečio proga. Parodoje yra ir didelė stai-

gmena – atidesnis, neskubantis parodos lankytojas gali susipažinti su Vytauto Gedgaudo rašytos, bet dar neišleistos knygos apie tarnybą Prancūzijos svetimšalių legione „Pirmyn arba mirk”. Antroji ekspozicijos dalis – tai savarankiška Vytauto Gedgaudo meninės fotografijos paroda „Vienas modelis, viena meilė, vienas gyvenimas”. Eksponuojamos meninės nuotraukos, darytos kone prieš šešis dešimtmečius ir iki šiol nebuvo niekur eksponuotos. Tad žvelgiant į šias menines nuotraukas labai įdomu pažinti dar vieną Vytauto Gedgaudo talentą. Apie tai parodos atidaryme

„Gražu, kada kraštiečiai sugrįžta namo. Taip jau supuolė, kad gimnazijos įkūrimo šimtmetis sutampa su jos absolvento Vytauto Gedgaudo 20-ųjų mirties metinių sukaktimi. Tad kaip dažnai būna, kraštiečiai, išėivijos spaudos darbuotojas, ilgametis JAV lietuvių laikraščio „Dirva” redaktorius sugrįžta vien savo pasiekimais, nuveiktais darbais, – sakė Mažeikių krašto muziejaus vyr. muziejininkas Vytautas Ramanauskas. – Lietuvoje ši mūsų kraštiečio pavardė garsiau kasmet suskamba, kai per Spaudos dieną teikiama jo vardo premija. Džiaugiamės gerbiamos Vilniaus universiteto docentės

redaktorius L. Rozga sveikinime pabrėžė, jog būti V. Gedgaudo premijos laureatu yra didelė atsakomybė ir pareiga bent kukliai prisidėti tęsiant garbingiausias Lietuvos žurnalistikos tradicijas. Anot jo, mūsų dienų žurnalistams Vytautas Gedgaudas yra ir liks pavyzdžiu kaip nepasiduoti menkoms politinėms aistroms ir išlikti objektyviu, nešališku savo profesijos atstovu. Vytautas Gedgaudas, su džiaugsmu sutikęs Lietuvos Nepriklausomybę, paskyrė asmeninių lėšų fondui, kuris ir tapo pagrindu kasmet skiriamai jo vardo premijai. Nuo 1997 metų Vytauto Gedgaudo

V. Gedgaudo premijos laureatė, Vilniaus universiteto doc. dr. Jolanta Mažylė (pirma iš dešinės).

išsamiai kalbėjo fotomenininkė, fotografijos dėstytoja Regina Jakučiūnaitė-Kubertavičienė, sakydama, jog ši V. Gedgaudo kūrybos sritis verta atskirų tyrimų, taip pat manytina, kad jo fotomeno analizė ir refleksijos turėtų papildyti lietuviškos meninės fotografijos istorijos puslapius. Parodos atidaryme dalyvavo Mažeikių visuomenės atstovai, gimnazistai, LŽS Vilniaus skyriaus nariai. Muziejaus vyriausiasis muziejnininkas Vytautas Ramanauskas pasidžiaugė, kad kraštiečių atminimas įvairiomis formomis ir būdais sugrįžta į gimtinę.

dr. Jolantos Mažylės indėliu į mūsų kultūros atminties saugojimo aruodą. Džiaugiamės, kad mokslininkė ir žurnalistė, prieš kelis metus tapusi Vytauto Gedgaudo premijos laureate, susidomėjo šia asmenybe, iš Amerikos parvežė turtingą Vytauto Gedgaudo archyvą ir juo rūpinasi. Ji ir parodė iniciatyvą surengti šią parodą Mažeikiuose”. Parodos atidarymo proga buvo perskaitytas ir Akmenės rajono garbės piliečio, Vytauto Gedgaudo premijos laureato Leopoldo Rozgos, negalėjusio atvykti, sveikinimas. Žurnalistas ir

premią yra Lietuvos žurnalistų sąjungos ir Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos kasmetinė premija. Ji skiriama žurnalistams už turiniu ir forma išskirtinius spaudos, radijo, televizijos, interneto ir fotožurnalistikos darbus. Žurnalistė, tyrėja dr. Jolanta Mažylė pirmoji iš dvidešimt kelių Vytauto Gedgaudo premijos laureatų susidomėjo šios asmenybės rašytiniu palikimu ir pradėjo rinkti medžiagą monografijai. Džiaugiamės, kad jau dabar galime susipažinti su gausia medžiaga iš V. Gedgaudo archyvo. Angelina Liaudanskienė

„Atminties tiltai” parodoje.

Lilijos Petraitienės nuotraukos

RENGINIŲ KALENDORIUS

Gruodžio 4 d. trečiadienį, 6:00 val. vak. *The Music Settlement at University Circle 11125 Magnolia Dr., Cleveland, OH 44106* įvyks koncertas: Viktorija Čepinskienė (smuikas) ir Giedrė Špečkauskaitė (fortepijonas) atliks Vivaldi „Metų laikai”.

„Dirvos” inf.

2020 metais, balandžio 18 d. šeštadienį, nuo 6:30 val. vak. iki 12:00 val. vakaro Šv. Kazimiero parapijos auditorijoje vyks Mariaus Narbutaičio skulptūrų paroda.

Rengia vyr. skaučių „Židinys”

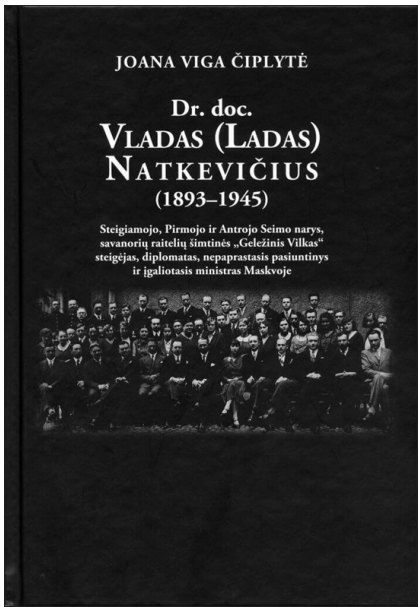
ATSIŪSTA PAMINĖTI

KNYGA

„DR. DOC. VLADAS (LADAS) NATKEVIČIUS (1893-1945)”

Steigiamojo Pirmojo ir Antrojo Seimo narys, savanorių šimtinės „Geležinis Vilkas” steigėjas, diplomatas, nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliojasis ministras Maskvoje.

Šios dokumentinės monografijos autorė - Joana Viga Čiplytė, redaktorė - Roma Jagminienė. Viršelio nuotraukoje – Lietuvos užsienio reikalų ministerijos tarnautojai. Monografija yra diplomato dukros Beatričės Natkevičiūtės-Pautienienės, gyvenančios Klivlande, finansuota ir skirta tėvo atminimui. Dviejų dalių, 344 pusl., kietais viršeliais knygą 100 egz. tiražu išleido ir atspausdino UAB „Petro ofsetas” Vilniuje. Ji gausiai iliustruota įdomiomis asmenybių ir dokumentų (lietuvių, vokiečių, prancūzų ir rusų kalbomis) nuotraukomis. Rezumė, turtinga bibliografija ir asmenvardžių rodyklė.

„Dirvos” inf.

AUGUSTINO SAVICKO 100-METIS:

VĖLAI ĖMĖS TAPYTI, GILIAI ĮSIRĖŽĖ Į LIETUVOS DAILĖS ISTORIJĄ

Vilniuje, Nacionalinėje dailės galerijoje, atidaryta paroda, skirta Lietuvos tapybos klasiko Augustino Savicko 100-mečiui. Kuratoriai eksponuoja kelis šimtus Savicko darbų ir parodą sukūrė kaip menininko dirbtuvę.

Šiomet minint A. Savicko šimtąsias gimimo metines visus metus vyksta renginiai, skirti jo kūrybai, asmenybei atskleisti. Lapkričio 29 d. vakarą Nacionalinėje dailės galerijoje – didžiausias metų renginys – atidaryta A. Savicko kūrybos paroda „Dirbtuvė. Kūrinio genezė”, eksponuojami keli šimtai tapytojo darbų.

„Tie, kurie mokėsi dailės istorijos, tai tie klasikai, jie tartum gerai žinomi ir būna pabodę. Mes būtent darbo metu

pamatėm tą tikrąjį Augustiną ir pati paroda išskaidyta į oficialiųjų, albuminį, vadovėlinį Savicką, ir yra tas tikrasis intymus Savickas, atviras skausmingas. Viskas sugrupuota, paroda ir jubiliejinė, nesinorėjo štamptų, stereotipų, kai chronologija, yra tam tikra ir chronologija, nes ji neišvengiama, pati pradžia – fikcialusis Savickas”, – tikina parodos kuratorius Vidas Poškus.

Pasak parodos architektės Marijos Repšytės, ekspozicija parengta taip, kad primintų tikrąsias jo dirbtuves.

„Visa idėja – dirbtuvės studija, mes bandėme suprasti, kokias jis turėjo, kokios medžiagos būdavo, ateidami į salę, pradėjome žiūrėti, ko reikia Augustinui, nes jis toks

PRISIMENAME LIETUVOS GARBĖS GENERALINĮ KONSULĄ A. A. VYTAUTĄ ČEKANAUSKĄ

Prieš dešimtį metų, 2009-ųjų rudenį, Los Andželo lietuvių visuomenė palydėjo Lietuvos patriotą garbės generalinį konsulą Vytautą Čekanauską į amžinąją kelionę. 1977-tais metais Amerikos valdžios patvirtintas, jis išeivijos lietuviams atstovavo ilgus 32 metus. Garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas buvo visiems vienodai dėmesingas: padėti prašančiam lietuviui buvo jo didžiausia pareiga. Velionis buvo lietuvių visuomenės labai gerbiamas ir mylimas asmuo. Likimas jam davė didelę širdį mylėti žmones, atjausti juos nelaimėje ir nesėkmėje. Jis buvo nepaprastai intelektualiai asmenybė, visų mūsų organizacijų pagrindinis prelegentas. Garbingai atstovavo Lietuvai visur, kur tiktai buvo galimybė parodyti sovietinių okupantų politiką. Prieš paskiriamas į konsulinį darbą, jis ėjo atsakingas pareigas politinėse lietuvių organizacijose: ilgai vadovavo Amerikos lietuvių tarybai, Balfio, BAFL-Baltų laisvės lygoje bei Amerikos lietuvių respublikonų klubui.

Vytautas Čekanauskas, būdamas labai jaunas, su tėvu Jonu pasitraukė iš Lietuvos 1944-tais metais, bėgdami nuo artėjančios sovietų armijos. Pergyveno visus karo baisumus ir sunkumus. Baigė Vokietijoje Ravensburgo gimnaziją. Atvykęs į JAV sunkiai dirbo, o prasidėjus Korėjos karui, jis kovėsi jį priglaidusios šalies kautynėse su komunizmu. Buvo sužeistas ir apdovanotas keliais kariniais ordinais, tarp jų - „Purple Heart” už drąsą. Būdamas labai gabus mokslams, jis baigė elektros inžinerijos specialybę University of Illinois at Urbana-Champaign universitetą. Pabaigęs mokslus septynerius metus dirbo North American Aviation kompanijoje greitųjų karinių lėktuvų projektavime. Hughes Aircraft Co. 28-is metus dirbo prie labai slaptų karinių erdvės palydovų ir raketų projektų.

Po V. Čekanausko mirties į Lietuvos garbės konsulo pareigas Lietuvos valdžia paskyrė ir Amerikos valdžia patvirtino jo vyriausią dukrą Daivą

Vytautas Čekanauskas

mijos. Pergiveno visus karo baisumus ir sunkumus. Baigė Vokietijoje Ravensburgo gimnaziją. Atvykęs į JAV sunkiai dirbo, o prasidėjus Korėjos karui, jis kovėsi jį priglaidusios šalies kautynėse su komunizmu. Buvo sužeistas ir apdovanotas keliais kariniais ordinais, tarp jų - „Purple Heart” už drąsą. Būdamas labai gabus mokslams, jis baigė elektros inžinerijos specialybę University of Illinois at Urbana-Champaign universitetą. Pabaigęs mokslus septynerius metus dirbo North American Aviation kompanijoje greitųjų karinių lėktuvų projektavime. Hughes Aircraft Co. 28-is metus dirbo prie labai slaptų karinių erdvės palydovų ir raketų projektų.

Po V. Čekanausko mirties į Lietuvos garbės konsulo pareigas Lietuvos valdžia paskyrė ir Amerikos valdžia patvirtino jo vyriausią dukrą Daivą

Čekanauskaitę-Navarrette, kuri iki šiol pasišventusiai dirba taip reikalingą Lietuvai darbą.

Los Andželo lietuvių visuomenė prisimena ir gerbia visus konsulus, dirbusius Lietuvai Jungtinėse Amerikos Valstijose: nepriklausomos Lietuvos konsulą dr. Julijų Bielskį, garbės generalinius konsulus Vytautą Čekanauską ir tebedirbančią tose pareigose Daivą Čekanauskaitę-Navarrette. Jie visi atsidėję dirbo Lietuvai, kai Amerikos valdžia garbingai išlaikė savo politikos pagrindinį išpareigojimą-nepripažinti Baltijos šalių „laisvanoriško įstojimo” į Sovietų Sąjungą. Garbės generalinis konsulas Los Andžele Vytautas Čekanauskas buvo paskirtas šioms pareigoms, kai Lietuva tebebuvo sovietų nelaisvėje. Jo darbą ir troškimus vainikavo išsilaisvinusios Lietuvos įvertinimas: iš prezidento Valdo Adamkaus rankų jam buvo įteiktas Gedimino ordinas už tikėjimą gimtosios šalies vidine galia. Jis visada tikėjo Lietuvos išsilaisvinimu: bėgdamas per karo sugriautą Vokietiją, alkdamas ir šaldamas pabėgėlių lageriuose. Jis rūpinosi Lietuva iki paskutinio atokvėpio.

Lietuvos garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas paliko gausų artimųjų ratą: žmoną Janiną ir trijų dukrų - Daivos ir Carlos Navarrette, Ritos ir Juliaus Žukų bei Vidos ir Arūno Bruožių šeimas. Visi devyni anūkai yra aktyvūs lietuviškoje veikloje.

Tokį mes prisimename buvusį Lietuvos garbės generalinį konsulą Los Andžele Vytautą Čekanauską, praėjus dešimčiai metų po jo mirties.

Regina Gasparonis

pilnas, skirtingas, įvairus. Jam reikia spalvos, trupučio spalvos, jam reikėjo raudonos. Tai ateina iš paveikslų, taip pat iš meilės Bizantijos menui, ikonai, norėjosi tam, ką jis vertino, fonus perkelti į erdvę ir skaitydami erdvę, pradėjome žaisti su simbolika, jis laviravo tarp juodos baltos, gilios spalvos. Buvo iššūkis parodyti, jam nereikia datų, jis tiek geras, kad gali būti. Jis pertapydavo tiek sluoksnių, jis buvo monstras”, – sako parodos architektė Marija Repšytė.

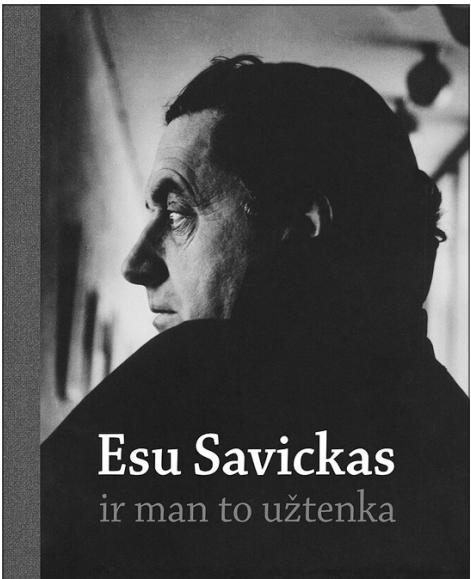
V. Poškus teigia siekęs, kad paroda atskleistų A. Savicko kūrybinę kelionę su savais pakilimais ir nuopuoliais, su paveikslų atsiradimu nuo eskizo iki galutinės studijos, su persekiojančiais motyvais ir pasąmonėje įstrigusiais vaizdiniais.

„Jis buvo vienodai produktyvus, tartum kompen-

suodamas jaunystę. Jis atėjo vėlai tų laikų akimis, būdamas 30–40 metų. Pirmoji paroda įvyko, kai jam buvo 40 m. Balansas išlaikytas ir pirmųjų darbų yra”, – tikina parodos kuratorius.

A. Savickas ankstyvuoju kūrybos laikotarpiu nutapė daugiausia lyriškų, epiškų peizažų, dramatiškų teminių kompozicijų, portretų. 8–9 dešimtmetyje tapė kasdieninį gyvenimą.

Pasak parodos kuratoriaus, žvelgiant į meno istoriją, dažniausiai brandžiausias laikotarpis tapytojams iki vidurio amžiaus, vėliau prasižėdė kartojimas ar grįžimas prie ankstesnės kūrybos, o tokių ilgaamžių kūrėjų, kurie būtų įdomūs iki paskutinės

Augustinas Savickas. Organizatorių nuotr.

dienos, – vienetai.

A. Savickas tapė iki paskutinės dienos, jis mirė prieš septynerius metus, būdamas 93-ejų. A. Savicko darbų paroda Nacionalinėje dailės galerijoje veiks iki kitų metų sausio pabaigos.

Margarita Alper, LRT TV naujienų tarnyba, LRT.lt

LIETUVOS OLIMPINIŲ KANDIDATŲ SĄRAŠE – OLIMPINĖ ČEMPIONĖ IR DAR 42 TEN JAU DALYVAVĘ ATLETAI

Lietuvos penkiakovininė, olimpinė ir pasaulio čempionė Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė.

J. Stacevičiaus / LRT nuotr.

Olimpinė čempionė, du vicečempionai ir trys bronzos medalininkai. Tiek atletų, kopusių ant svarbiausių pasaulyje sporto varžybų garbės pakyls, yra tarp sportininkų, patekusių į ketvirtadienį LTOK Vykdomojo komiteto patvirtintą 2020 m. Tokijo olimpinių žaidynių kandidatų sąrašą, rašo ltok.lt.

Iš viso sąrašė – 144 pavardės. 43 iš jų jau yra ragavę olimpiečio duonos. O jei į olimpinės žaidynės aštuntą kartą iš eilės patektų Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė, jos gretose neabejotinai bus žaidėjų, rungtyniausių ankstesnėse žaidynėse.

Vienintelė olimpinė čempionė naujausiame kandidatų sąrašė – 2012 m. Londone šiuolaikinės penkiakovės varžybose triumfavusi Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė. Tokijo žaidynės jai bus jau ketvirtosios karjeroje. Patyrusi sportininkė varžėsi 2008 m. Pekino (15 vieta) ir 2016 m. Rio de Žaneiro (31) olimpinėse žaidynėse.

Rio de Žaneire drauge irkludami porinę dvivietę olimpinį sidabrą iškovoję Mindaugas Griškonis ir Saulius Ritteris jau turi kelialapius ir į Tokiją. Tik neaišku, ar jie vėl sės į vieną valtį, ar S. Ritteris su kitu porininku lenktyniaus dvivietėje, o M. Griškonis grįš į dveiose žaidynėse jau irkluotą vienvietę, su kuria jis 2008 m. Pekine ir 2012 m. Londone finišavo aštuntas. S. Ritteris olimpiečio kelią pradėjo Londone, kur kartu su Rolandu Maščinsku porinių dviviečių varžybose finišavo šešti.

Dar viena irkluotoja, savo kolekcijoje turinti olimpinį medalį – 2016 m. Rio de

Žaneiro žaidynių prizininkė Milda Valčiukaitė. Brazilijoje bronzą ji iškovojo kartu su Donata Vištartaite, dabar jau baigusia karjerą, o kitamet Tokijuje startuos su Ieva Adomavičiūte.

Išskirti į olimpinį Tokijo laivą dar bandys Rio de Žaneiro bronzos laimėtojai irkluojant dvivietę baidarę 200 m distancijoje Aurimas Lankas ir Edvinas Ramanauskas. Tiesa, kitoje distancijoje, nes šios rungties nebeliko olimpinių žaidynių programoje.

Tarp kandidatų į Tokiją daugiausia kartų – net keturis – olimpinėse žaidynėse dalyvavo treko dviratininkė Simona Krupeckaitė. Arčiausiai garbės pakyls ji buvo priartėjusi pirmosiose savo žaidynėse, kai 2004 m. Atėnuose iškovojo ketvirtąją vietą 500 m lenktynėse laikui. Į prizinį aštuonetą panevėžietė pateko visose žaidynėse, kuriose dalyvavo – 2008 m. Pekine (8 vieta sprinte), 2012 m. Londone (5 vieta sprinte, 7 vieta keirine) ir 2016 m. Rio de Žaneire (7 vieta sprinte).

Treiose žaidynėse jėgas bandė L. Asadauskaitė-Zadneprovskienė, M. Griškonis, stalo tenisininkė Rūta Paškauskienė, debiutavusi dar 1996 m. Atlantoje, vėliau rungtyniausi 2000 m. Sidnėjuje ir 2008 m. Pekine. Aukščiausiai ji pakilo Sidnėjuje, kur kartu su Jolanta Prūsienė suklupo aštuntfinalyje. Taip pat – trys lengvaatlečiai, startavę Pekine, Londonė ir Rio de Žaneire. Tai ėjikai Marius Žiūkas ir Tadas Šuškevičius bei disko metikė Zinaida Sendriūtė. Geriausiai Mariui sekėsi Brazilijoje (26 vieta 20 km distancijoje), Tadui – Kinijoje (32 vieta 50 km distancijoje), o Zinaidai

– Anglijoje (8 vieta). 2008, 2012 ir 2016 m. olimpinėse žaidynėse rungėsi ir plaukikas Giedrius Titenis. Jo geriausias pasiekimas – aštuntoji vieta 100 m krūtine rungtyje Londone.

Po ku kartus olimpiečio duoną jau krimto S. Ritteris, burlentininkas Juozas Bernotas (2012 m. Londone ir 2016 m. Rio de Žaneire), imtynininkas Edgaras Venckaitis (2012 m. Londone ir 2016 m. Rio de Žaneire), lengvaatlečiai Eglė Balčiūnaitė (2008 m. Pekine ir 2016 m. Rio de Žaneire), Airinė Palšytė, Brigita Virbalytė-Dimšienė, Diana Lobačevskė (visos – 2012 m. Londone ir 2016 m. Rio de Žaneire), penkiakovininkas Justinas Kinderis (2012 m. Londone ir 2016 m. Rio de Žaneire).

Po kartą olimpinėse žaidynėse dalyvavo baidarių ir kanojų irkluotojai A. Lankas, E. Ramanauskas, Andrejus Olijnikas, Ričardas Nekriošius, Henrikas Žustautas (visi – 2016 m. Rio de Žaneire), boksiningas Eimantas Stanionis (2016 m. Rio de Žaneire), dviratininkai Daiva Tušlaitė-Ragažinskienė (2016 m. Rio de Žaneire) ir Gediminas Bagdonas (2012 m. Londone), dziudo imtynininkė Santa Pakenytė (2016 m. Rio de Žaneire), gimnastas Robertas Tvorogalas (2016 m. Rio de Žaneire), irkluotojai M. Valčiukaitė, R. Maščinskas (2012 m. Londone), Aurimas Adomavičius, Dovydas Nemeravičius, Dominikas Jančionis, Mar-

tynas Džiaugys (visi – 2016 m. Rio de Žaneire), lengvaatlečiai Andrius Gudžius (2016 m. Rio de Žaneire), Arturas Mastianica, Remigijus Kančys, Živilė Vaiciukevičiūtė (visi – 2016 m. Rio de Žaneire), plaukikai Danas Rapšys, Andrius Šidlauskas, Deividas Margevičius ir Simonas Bilis (visi – 2016 m. Rio de Žaneire), šaulys Ronaldas Račinskas (2016 m. Rio de Žaneire), penkiakovininė Gintarė Venčkauskaitė (2012 m. Londone), tenisininkas Ričardas Berankis (2016 m. Rio de Žaneire).

Dar trys buvę olimpiečiai įtraukti į 2020 metų olimpinės pamainos sportininkų sąrašą, kuriame – 165 atletų pavardės. Tai – 2016

m. Rio de Žaneiro žaidynių dalyviai lengvaatlečiai Vaida Žūsinaitė-Nekriošienė, Valdas Dopolskas ir penkiakovininė Ieva Serapinaitė.

Tokijo olimpinės žaidynės vyks 2020 m. liepos 24 – rugpjūčio 9 d. Šiuo metu olimpiniai kelialapiai garantuoti 21 Lietuvos sportininkui. **LRT**

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina,ma,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

1 YR - 2.50%
2 YR - 2.75%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
 www.clcu.org